

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

**МІЖНАРОДНІ
ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ:
НАУКОВІ ПОШУКИ
І ЗНАХІДКИ**

МІЖВІДОМЧИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЗАСНОВАНИЙ 1991 р.

Випуск 20

Київ – 2011

Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. — Вип. 20: Міжвідомчий збірник наукових праць на пошану доктора історичних наук, професора Віднянського Степана Васильовича / В.о. відп. редактора А.Ю. Мартинов. — К.: Ін-т історії України НАН України, 2011. — 392 с.

*Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол № 5 від 26 травня 2011 р.*

Збірник наукових праць присвячено 60-літтю від дня народження відомого українського вченого, доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С.В. Віднянського. Розглянуто актуальні проблеми зовнішньополітичної діяльності України, зокрема особливості формування зовнішньополітичної стратегії незалежної держави, протиріччя її зовнішньополітичного менталітету, роль інтеграційного досвіду країн Центрально-Східної Європи у формуванні європейської ідентичності громадян України, а також питання еволюції двосторонніх відносин з окремими державами світу. Значну увагу приділено історії міжнародних зв'язків України та її участі в європейських міжнародних відносинах і питанням новітньої історії зарубіжних країн — Великої Британії, Іспанії, США, Туреччини, Польщі, Словаччини, Литви, Білорусі тощо.

Р е д а к ц і й н а к о л е г і я :

С.В. Віднянський, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

Н.В. Кривець, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України (*відповідальний секретар*);

М.М. Варварцев, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

І.І. Вовканич, доктор історичних наук, професор, Закарпатський державний університет;

О.М. Горенко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України;

О.Б. Дьомін, доктор історичних наук, професор, Одеський національний університет імені Іллі Мечникова;

Л.О. Зашкільняк, доктор історичних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка;

О.Є. Лисенко, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

А.Ю. Мартинов, доктор історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України (*в.о. відповідального редактора*);

О.С. Рубльов, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

П.С. Сохань, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор, Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України.

Р е ц е н з е н т и : **О.Г. Касьянов**, доктор історичних наук, професор;

Л.А. Лещенко, доктор історичних наук, професор

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації.

Серія КВ № 6938

04.02.2003 р.

Збірник наукових праць зареєстровано Вищою атестаційною комісією України як фахове видання зі спеціальностей «Історичні науки». — (Постанова Президії ВАК України від 14 квітня 2010 р., № 1-05/3 // Бюлетень ВАК України. — 2010. — № 5).

© Інститут історії України НАН України

© Автори

International relations of Ukraine: researches and discoveries. — Vol. 20: Interagency Scientific Papers in honor of the doctor of historical sciences, professor Stepan Vasylovych Vidnyanskyi / acting Editor-in-chief A.Y.Martinov. — K.: Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, 2011. — 392 p.

Approved for publication by the Academic Board of the Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, the protocol number 5 of 26 May 2011.

The collection of scientific labours is sanctified to the 60 years from a birthday of the famous Ukrainian scientist, doctor of historical sciences, professor, Honoured Worker of Science and Technology S.V. Vidnyanskyi. The issues of the day of foreign-policy activity of Ukraine are considered, in particular features of forming of foreign-policy strategy of the independent state, contradiction of it's foreign-policy mentality, role of integration experience of countries of Centrally-east Europe in forming of the European identity of citizens of Ukraine, and also question of evolution of bilateral relationships with the separate states of the world. Considerable attention is spared to history of international connections of Ukraine and it's participating in the European international relations and questions of the newest history of foreign countries — Great Britain, Spain, The USA, Turkey, Poland, Slovakia, Lithuania, Belarus and others.

Editorial board:

S.V. Vidnyanskyi, Doctor of historical sciences, professor, Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine;

N.V. Kryvets, Candidate of historical sciences, senior staff scientist, Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine (*Executive Secretary*);

M.M. Varvartsev, Doctor of historical sciences, professor, Institute of History of Ukraine;

I.I. Vovkanych, Doctor of historical sciences, professor, Transcarpathian State University;

O.M. Horenko, Candidate of historical sciences, senior staff scientist, Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine;

O.B. Demin, Doctor of historical sciences, professor, Ilya Mechnikov Odessa National University;

L.O. Zashkilniak, Doctor of historical sciences, professor, Institute of Ukrainian Studies, I. Krypiakevych NAS of Ukraine;

A.E. Lysenko, Doctor of historical sciences, professor, Institute of History of Ukraine;

A.Y. Martinov, Doctor of historical sciences, senior staff scientist, Institute of History of Ukraine (*acting Editor-in-chief*);

O.S. Rublov, Doctor of historical sciences, professor, Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine;

P.S. Sohan, Corresponding member of NAS of Ukraine, Doctor of Sciences, M.S. Grushevskiy Institute of Ukrainian Archeology and Source National Academy of Sciences of Ukraine.

Reviewers: **O.G. Kasianov**, Doctor of historical sciences, professor;

L.A. Leshchenko, Doctor of historical sciences, professor.

Certificate of registration of print media.

KV Series number 6938, 04.02.2003

Scientific Papers registered by Higher Attestation Commission of Ukraine as a special edition in the field of «Historical Sciences». — (The State Commission for Academic Degrees and Titles presidium decision, 14 April, 2010, № 1-05/3 // Bulletin of HAC of Ukraine. — 2010. — № 5).

© Institute of History of Ukraine
of the NAS of Ukraine

© Authors

ЗМІСТ

СЛОВО ПРО ЮВІЛЯРА

<i>Андрій Мартинов.</i> До 60-річчя доктора історичних наук, професора С.В. Віднянського	9
<i>Микола Олашин.</i> Вчений європейського рівня	13
<i>Олег Горенко.</i> Степану Віднянському (З нагоди славного ювілею засновника «Батьків-засновників...»)	17

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ: ДО 20-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

<i>Степан Віднянський.</i> Особливості становлення зовнішньої політики незалежної України	18
<i>Андрій Мартинов.</i> Зовнішньополітичний менталітет незалежної України: особливості й протиріччя (1990–поч. ХХІ ст.)	41
<i>Олег Горенко.</i> Українська версія європейської ідентичності та інтеграційний досвід Центрально-Східної Європи	59
<i>Вячеслав Ціватий.</i> Зовнішня культурна політика України: форми, принципи, стратегії розвитку (1991–2011 рр.)	80
<i>Теофіл Рендюк.</i> Українсько-румунська співпраця з питань національних меншин: еволюція нормативно-правової бази	94

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

<i>Наталія Кривець.</i> Науково-педагогічна діяльність німецьких учених у Харківському університеті у першій половині ХІХ ст.	111
<i>Владислава Піскіжова.</i> Особливості українсько-болгарських літературних зв'язків у ХІХ ст.	129
<i>Микола Варварцев.</i> Українська історія та історики на сторінках журналу «La Rivista Europea» (1870-ті роки)	146
<i>Оксана Іваненко.</i> Університет Св. Володимира у міжнародних наукових зв'язках (70–80-ті роки ХІХ ст.)	164
<i>Вікторія Окіпнюк.</i> Діяльність місії Польського Товариства Червоного Хреста в Україні у листопаді 1919 р. — квітні 1920 р.	183
<i>Олександр Даниленко.</i> Військовополонені, інтерновані й біженці на території європейських країн як об'єкт дипломатичних відносин (1919–1923 рр.)	196
<i>Олександр Пагіря.</i> Проблема Закарпаття у переговорах між представниками українського визвольного руху і військово-політичними колами Угорщини (1943–1944 рр.)	214
<i>Сергій Кот.</i> До питання про передачу культурних цінностей із України до Польщі у другій половині 40-х років ХХ ст.	239
<i>Юрій Ладжеун.</i> Діяльність Комітету українців Канади щодо формування політики багатокультурності у Канаді (60–80-ті роки ХХ ст.)	260

ПИТАННЯ НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

<i>Ірина Стрикун.</i> Регіональні об'єднавчі процеси країн Балтії й Білорусі у 1919–1920 рр.	271
<i>Юлія Вялова.</i> Леон Василевський про проблеми ідентифікації української національної меншини у Другій Речіпосполитій	290
<i>Іван Боровець.</i> Словацька держава 1939–1945 рр. у системі міжнародних відносин	307
<i>Ігор Черніков.</i> Феномен «турецького нейтралітету» в Другій світовій війні	329
<i>Юлія Пірожкова.</i> Концептуальні засади політики США щодо СРСР у роки Другої адміністрації Д. Ейзенхауера (1957–1961 рр.)	344
<i>Надія Лемак, Оксана Черевко.</i> Внутрішня політика британського консервативного уряду Едварда Хіта (1970–1974 рр.)	356
<i>Валентина Годлевська.</i> Регіональні партії Іспанії у період консолідації демократії (1982–1996 рр.)	377
<i>Відомості про авторів</i>	390

CONTENT

THE WORD ABOUT OUR HERO OF AN ANNIVERSARY

<i>Andriy Martinov.</i> To the doctor of historical sciences, professor S.V. Vidnyanskyi in his sixtieth birthday	9
<i>Mykola Olashin.</i> European level Scientist	13
<i>Oleg Gorenko.</i> To Stepan Vidnyanskyi (On occasion of glorious anniversary of the «Founding father's» founder)	17

FOREIGN-POLICY ACTIVITY OF UKRAINE: TO THE 20th ANNIVERSARY OF UKRAINIAN INDEPENDENCE

<i>Stepan Vidnyanskyi.</i> Features of becoming of foreign policy independent Ukraine . .	18
<i>Andriy Martinov.</i> Foreign-policy mentality of independent Ukraine: features and contradictions (1990-beg. of XXI century)	41
<i>Oleg Gorenko.</i> The Ukrainian version of the European identity and integration experience of Centrally-east Europe	59
<i>Vyacheslav Tsivatyi.</i> Foreign Cultural Policy of Ukraine: forms, principles, development strategies (1991–2011)	80
<i>Teofil Renduk.</i> The Ukrainian-Roumanian collaboration is on questions national minorities: evolution of normatively-legal base	94

UKRAINE IN THE EUROPEAN INTERNATIONAL RELATIONS

<i>Natalia Krivets.</i> Scientifically-pedagogical activity of the German scientists is in the Kharkiv university in the first half of XIX of century	111
<i>Vladyslava Piskijova.</i> Features of Ukrainian-Bulgarian literary connections in XIX of century	129
<i>Mukola Varvartsev.</i> Ukrainian history and historians on the pages of magazine «La Revista Europea» (1870 th)	146
<i>Oksana Ivanenko.</i> St. Vladimir University in international scientific relations (the 70–80-s of the XIX th)	164
<i>Victoria Okipnuk.</i> Activity of mission of Polish Society of Red Cross in Ukraine in November 1919 — April 1920	183
<i>Oleksandr Danulenko.</i> Prisoners of war, internee and refugees on territories of the European countries as object of diplomatic relations (1919–1923)	196
<i>Oleksandr Pagira.</i> Problem of Zakarpatyein negotiations between the representatives of the Ukrainian liberation movement and military-political circles of Hungary (1943–1944)	214
<i>Sergiy Kot.</i> To the question about the transmission of cultural values from Ukraine to Poland in the sec. part of 40 th of XX of century	239
<i>Juriy Landzhun.</i> Activity of Committee of Ukrainians of Canada of the forming of multicivility policy in Canada (60–80 th of XX century)	260

QUESTION OF THE NEWEST HISTORY OF FOREIGN COUNTRIES

<i>Irina Strykun.</i> Regional unifying processes of countries of Baltic states and Belarus in 1919–1920 th	271
<i>Julia Vyalova.</i> Leon Vasilevskiy talking about the problems of authentication of the Ukrainian national minority in the Second world war	290
<i>Ivan Borovets.</i> Slovakia the state 1939–1945 in the system of international relations . .	307
<i>Igor Chernikov.</i> The phenomenon of «Turkish neutrality» is in Second world war . . .	329
<i>Julia Pirozhkova.</i> Conceptual principles of policy of the USA in relation to the USSR in years of Second administration of D.Eizenhauzer (1937–1961)	344
<i>Nadiya Lemak, Oksana Cherewko.</i> Domestic policy of Edward Heath’s conservative government (1970–1974)	356
<i>Valentina Godlevska.</i> Regional parties of Spain in the period of consolidation of democracy (1982–1996)	377
<i>Information about authors</i>	390